

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szel-
lemi részét illető közlemények címzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Éves 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Hétre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási czikkok:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Bánffy Dezső br.

II.

Az az objectivitás, a mit czikkem
előjén, a kérdés tisztázása kedvéért s
Bánffy magasztalói táborából e te-
netben várt közreműködés reményén-
re, megígértem — kötelez annak
megvallására, hogy ha nem élénk par-
lamentáris országban, hanem dicaste-
rialis volna a kormányformánk, Bánffy
Dezső br. bizonyos joggal vindicálhat-
ná az u. n. hasznos államférfiu dicső-
ségét.

Még akkor is szemrehányást le-
hetne ugyan tennünk neki a követke-
zetlenség ama kapkodásáért, a me-
rekről a nemzetiségi kérdésben és az
egyházpolitikában követett magatar-
tása tanuskodik.

Még akkor is fenn lehetne akad-
ni azon a jelenségen, hogy az a
férfiu, a ki a „magyar Bismark“ fé-
lmetes hírnevében tetszelgett magá-
nak Szolnok-Doboka és Besztercze-
Naszódmegyei nemzetiiségi előtt, mint
miniszterelnök megnyitja a memoran-
dumát fogházának ajtóit, hogy később
aztán egy szerencsétlen kitérítés
szövegével ismét lángra gyújtsa a
már-már szunynyadó nemzetiségi ellen-
lélek elhamvadásnak indult parázsát.

Még akkor is megütköznek azon,
hogy az egyházpolitikai pacificatiót
indító államférfiu, a ki ebbeli nézetének
demonstrálásul az elitelt klerikális
papáiról a többi elitelt előtt ke-
gyelmet is még az egyházfők mentel-
ni joga felfüggesztésével keserítgeti az
amely is felette érzékeny felekezeti
érzületet. Am minden fenn akadás és
megütközés dacára méltányolni tud-
ni Bánffyban a dicasterialis állam-
férfiu sikereit.

Csak hogy Bánffy Dezső br. nem
egy dicasteriumnak, hanem egy parla-
mentáris kormányzatnak áll élén.

Igy tehát nem a régi Erdély can-
cellárjának mértékét kell államférfiu
egyéniségére alkalmaznunk, hanem va-
lamilyen magasabbat. Nem a mi hibánk,
ha a nemes báró e mértéknek alatta
marad. Alatta marad pedig nem csu-
lán képességei fogyatékosságáért. Nem
csak az időközi elszólások és botlá-
sok sűrű egymásutánjáért, de főleg
azért az abszurd parlamenti helyzetért,
a melyben a mi parlamentarizmusunk
ledzik, a melynek signaturáját egyet-
len párt örök életű monopoliuma ké-
pezi, de melynek ferdeségét Bánffy
Dezső br. átlátni vonakodik, ódiomat
növelni pedig mindig késő.

Mert hát a múlt évi választások
brutalitásaival is ezt növelte. És ezt
növeli a politikai álláspontok kisajáti-
tásának azzal a reudszerével, a mely
az elvi törekvéseiből rendre-rendre tel-
jesen kiforgatott ellenzékét az eszmét-
lenség legmélyes kaszamatájában akarja
megfullasztani.

Nincs mulatságosabb valami ez
idők szerint, mint némely kormánypárti
újjas diadal mámortól repeső vezér-
czikkei.

Fogadást merek ajánlani arra, hogy
valamelyik külföldi publicista, a ki az
előzményeket nem ismeri olvasva ez-
et a cikkeket, melyek a Bánffy br.
korszakalkotó genialitásának szentelt
dicsőhymuszok mellett egy-egy többé-
kevésbé rejtett szemrehányást vagy
legalább kicsinyítő megjegyzést is tar-
talmaznak a multtal szemben. Arra a
meggyőződésre fogna jutni, hogy Bánffy
br. bizonyára egy eddig ellenzéken volt
párttal diadalmaskodva, ragadta kezébe
a kormánypálczát.

Am mily nagy lenne bámulása
a derék külföldinek, midőn értesülne a
valóságról, hogy azokat a dicsériadá-
kat egy 22 éves kormányrendszer kúr-
tói recsegtetik, hogy az ellenzék ugyan
az most, mint volt évek előtt, hogy
lehet változás a helyzetekben, a hang-
súlyozásban és egy igen kevés az egyé-

nekben, de nagyjában, kissé megkopva,
sőt teljesen enerválva, ugyanaz a com-
pania áll most is az ügyek élén, a
mely az országot 22 év előtt arendába
vette, s mely az ellenfelek elvi köve-
teléseit „Lilli“ Saint Hypothese gróf-
jának folyton ismétlődő fiatalodási pro-
cessusához élet-elixirszerű használja.

Bizony nagyot nézne ehez a fel-
világosításhoz a mi külföldi barátunk,
de a homéri kacaj legharsányabb fo-
kán hahotázna épen végig a felett a kor-
mánypárti részről hangoztatott köve-
telés felett, hogy „az ellenzék reorgani-
sálja magát,“ — keressen létezőse iga-
zolásához új alapokat.

Mintha a rabló biztatná a kifosz-
tatogatót, hogy az ő további manipu-
latió folytathatásához szerezzen újabb
anyagot.

Dr.

Az elnök lemondása.

Bécs, okt. 26.

A képviselőház mai ülését nagy me-
glepetés érte, az elnök felolvasta Kathrein dr.
lemondó levelét. A dolog a legnagyobb fel-
tűnést keltette mindenfelé, mindenki kutatta
Kathrein indító okait. Ugy mondják, hogy a
kormány nem tudott megfermülni Kathrein,
a ki rövid működése alatt minden párt ro-
konérzését kivítva magának. A kormánynak
nem tetszett az obstrukciójával kötött kom-
promisszumok. Azután a többségnek az a
szándéka, hogy az obstrukciót esetleg erő-
szakkal nyomja el, szintén hozzájárult a le-
mondás siettetéséhez. Kathreinnek az a tö-
rekvése, hogy a pártok közt normális álla-
potot teremtsen, nem tetszett a cseheknek.
Ugy mondják, hogy a kormány egyik tagja,
talán maga Badeni, egy alkalommal ekként
nyilatkozott:

— Hiszen az elnök az obstrukció élén
áll!

Kathrein hallott e szemrehányásokról és
levonta következtetéseit.

— En senkit sem csaltam meg, mon-
dotta egy alkalommal, nem ígértem semmit,
a mit be nem tartottam volna.

Már akkor, a mikor az elnökséget el-
fogalta, azt mondotta Kathrein, hogy azt
azzal a szándékkal teszi, hogy közbenjáró le-
gyen a pártok között.

— Némert vagyok, — ugymond, tehát
semmi olyan rendszabályba nem megyek
bele, a melylyel népeimnek ártanék.

Ezt a nyilatkozatot már megtelelekor
ugy fogták föl, hogy Kathrein szívesen re-
delkezésre bocsátja az elnöki széket.

A lemondásról különben még más ver-
ziók is vannak. Kathrein lelkes híve volt a
Dipaui-féle nyelvindítványnak. Ebeahochak
vagy Dipaulinak valamelyik nap elő kell ter-
jesztenie ebben az ügyben indokolt napirend-
jét. Ha pedig ez megtörténik, Kathrein, mint
az indítvány pártolója, nem lehetett elnök,
annál kevésbé, mert Dipauliék az indítvány
előterjesztése idejére a szláv többséggel szem-
ben egyesíteni akarják a németeket.

Mihelyest Kathrein lemondásának híre
elterjedt, Gross dr., az obstrukció vezére,
fölmondotta Abrahamovics alelnöknek a kom-
promisszumot, a melyet azonban hosszas al-
kudozás után a mai ülésre meghosszabbí-
tottak.

Kathrein a nyugati pályaudvaron adta
föl levelét, s azután hazautazott Halba. Ugy
beszéli, hogy képviselői mandátumáról is
lemond.

Ugy lehet, hogy Ebenhoell lesz Kath-
rein utóda. Az új elnökválasztás azonban min-
den esetre alkalmat fog szolgálni Kathrein
tisztelőinek, hogy kimutassák iránta érzett
rokonszenyüket.

Bartha Miklós ügye.

— Két levél. —

A „Nemzet“ mai száma két levelet kö-
zöl. Az egyik Herman Ottó levele Gajári
Ödönhez, a „Nemzet“ szerkesztőjéhez, a má-
sik Gajári Ödön válasza.

A két levél így hangzik:

I.

Gajári Ödönnek

Budapest.

Budapest, 1897, okt. 24.

Kedves barátom!

Ha e sorokat hozzád intézem, teszem
annál az oknál fogva, mert ismerem befolyá-
sodat s mert gavallér embernek tartalak. Az
ügy, a mely hozzád vezet, a következő:

Holló és Bartha — ebben a sorrendben

megtámadta azon a czímen... az ország
kormányát — a Wekerle-kabinetet, — hogy
az ország közpénzét tiltott czélra, hirlapvá-
sárra fordította. Ezért a kormány sajtópárt-
indíttatott s a bíróság kikérte a két képvi-
selőt a háztól. En a kiadatásra szavaztam,
azzal az indoklással, hogy ha két országgyű-
lési képviselő nyilvánosan, kezealáírásával
megpecsételve állítja, hogy a kormány bünt
követett el, akkor az ország érdeke, hogy
ebben bíróság döntsön; országos érdek meg-
tudni, lehetséges-e oly gaz kormány, mely a
közpénzzel hűtlenül jár el?

Hogy ezért ellenem a „Magyarország“-
ban milyen haszát indították, az mellékes.
De a szavazatom igazolása nekem fontos.

Bekövetkezett a sajtóügyi tárgyalás, me-
lyen azonban csak Bartha jelent meg. Holló
az ismeretes „lázzal“ beteges jelentett.

Bartha azzal védekezett, hogy ő a Holló
czikke után jóhiszeműleg írta a magáét, hogy
neki nincsen bizonyítéka, az mind a Holló
kezében van. A bíróság azonban ítelt, elma-
rasztalta Barthát és Hollót, az utóbbit in-
kontinenciájáért, a mi azt jelenti, hogy a saj-
tótörvény értelmében Holló ellen a második
tárgyalást három hónapon belül meg kellett
válna ismételni.

A három hónap folyamán a Bartha el-
leni ítélet jogerőssé vált; a három hónap el-
telt s ezzel a Holló ügye elévült.

A helyzet tehát azzá vált, hogy Bartha,
a kinek nem volt bizonyítéka, jogerősen el-
vált ítélté, ellenben Holló, a kinek volt bizo-
nyítéka, kimenekült.

Minden kétséget kizáró formában tud-
tam meg, hogy Hollót hagyták kimenekü-
lni.

En mind a mai napig azt hittem, hogy
Holló ennek a kimenekülésnek örül — jelle-
ménél fogva föltehettem. Most azonban, hogy
Barthát becstukták, azt írja Holló a „Magyar-
ország“-ban, hogy ő, hiába sürgette a tör-
vényes határidőn belül a második tárgyalást!
Nem tartották meg.

Barátom, ha ez igaz, akkor Magyaror-
szág igazságszolgáltatása nem palládiuma a
földi igazságnak, hanem az utcán csatangoló
rima és nem egyéb!

Vedd fontolóra azt is, hogy a Bartha
elleni tárgyalás folyamán világosan ki volt
emelve, hogy Bartha és társa nem Wekerlét,
hanem Hieronymit értette és minden kétsé-
get kizáró módon tudom, hogy Wekerlének
a hirlapvásárlásról nem is volt tudomása.

Magad is be fogod látni, hogy Hie-
ronymi dolga nem tekinthető mindaddig tisz-
tázottnak, valameddig nem dől el az: van-
nak-e Hollónak bizonyítékai és mennyit
érnek.

En keresem és keresni fogom szava-
zatom igazolását az igazság nagy érdekénél
fogva s mert tiszta a lelkiismeretem, hogy
szavazatomat nem a bosszu, hanem tiszta
indulat sugallta. Fontold meg.

Tisztelő híved:

Herman Ottó.

II.

Herman Ottónak

Budapest.

Budapest, 1897, okt. 25.

Kedves barátom!

Egy napon át távollévin Budapesttől,
tegnapi leveledre csak ma válaszolhatok.

Hogy erre nem a magánérdeket, de
a nyilvánosságot tartom egyedül helyesnek,
arra leveled tartalma kényszerít.

Hozzám intézett soraidban nem ma-
gántúgy tárgyal, hanem közérdeklő dolgot.
A mit nekem megfontolásra ajánlasz, az ma
már nem egy adott szavazat igazolt volta
iránti tépelődésnek kérdése, hanem politikai
küzdelmünk történetének egyik érdekös mo-
zanata.

Te azt mondd: keresned kell szava-
zatod igazolását, mert a dolog, a melyből
a rágalmozási per keletkezett, mindaddig nem
látod „tisztázottnak“, valameddig nem dől
el az: „vannak-e Hollónak bizonyítékai és
mennyit érnek“.

Barátom, szétrombolhatatlan, naiv ke-
délyre vall, hogy e kérdés fölött még ma is
tépelődöl.

Hát te komolyan veszed: hogy az a
Holló Lajos, a ki Bartha Miklós segédkezé-
sével naponként halálra sebezni akarja a kor-
mányt: ágyban fekszik harminczhat és fél
fokos lázzal, mikor bizonyítékait előadhatja?
Avagy, ha igazán megátóljára vala, nem egy
harminczhat és fél fokos, de egy valószínű
láz a megjelenésben: nem adja át bizonyíté-
kait Bartha Miklósnak, a törvény előtt álló-
nak, a ki képes is, tud is élni a bizonyítás-
sal, föltétve, hogy ilyen bizonyítékok birto-
kában van.

Hát te, légy bár elfogult Holló Lajos-
sal szemben, föltételezheted róla, hogy nyu-
godtan zsebre vágva a bizonyítás anyagát,
elítéltetni engedi barátját. Haggya vele végig
játszani a halálos betegnek szerepét: hogy a
büntetés elsenvedéséért halasztásokért lehe-
sen folyamodni. Te, aki oly közel állasz a

sajtóhoz, elhiszed, hogy mi oly kegyetlenek
vagyunk, nyíltan kiírni valakiről, aki olvas
bennünket, de nem csak olvas, hanem ír is
havonként egy pár tucat cikkeket: hogy ha-
lálnak vált ember. Hisz még a tényleg ha-
lállal vívódókról sem tesszük ezt. Az embe-
riesség tiltja. A „Magyarország“ szerint pe-
dig Bartha Miklós az ítélet meghozatala óta
omlatag porhüvely, hova csak hálai jár a
lélek. Szóval te, barátom, nem vetted volaa
észre, hogy oly híreket, a minőket a Barthá-
hoz legközelebb álló sajtó nagy nyomattal
közölt, csak egészséges szervezet áll ki?

Es még Te ma is ott tartasz, hogy
van Hollónak bizonyíték, csak elő kellene
adnia? De ő szegény ezt nem cselekedheti,
mert a bizonyítástól szándékosan elejtették!
Mintha egy lapszerkesztőnek ezer módja nem
volna arra, hogy előálljon vele, ha van és
megmentse barátját, munkatársát a börtöntől.

En igen, átértem, hogy téged keser-
vesen érint, hogy a perben sem Holló sem
Bartha nem védekeztek a rágalmozás ellen
ezzel az egyszerű, világos argumentummal.
„Ime; itt vannak a bizonyítékok, annak igaz-
ságára, a mit irtunk Itéljenek... esküdt
urak: rágalmoztuk-e?“

Nagyon értem, hogy Te, mint ellenzéki
ember szeretted volna, tehát amikor kiadatá-
sukra szavaztál, ezt föltételezted.

De, hogy a miért és nem így történt,
ezért az igazságszolgáltatást bélyegezd meg,
arra nem találko bense indokot.

Hogy kellő időben kért-e Holló a má-
sodik tárgyalást; hogy hagyták-e menekülni,
azt én nem tudom, nem is keresem. Ez, ha
van bizonyíték — a melylyel mindenkor
előhozakodhatik — csakis a forma kérdése.
Olyan formakérdés, a mit ügyes fiskálisok
azért szoktak kifundálni, hogy homályba
burkolják az igazságot. Nem első dolog, ha
a formákkal való visszaélés sikerül. De az ily
sikerre a dolog térvényes volta reástit az
ugyaz furlang bélyegét.

Azért ne ítéld Magyarországi igazsá-
gszolgáltatásról oly könnyőtelennül!

Te, a ki a tudás átható tekintetével be-
látasz a természet nagy problémáiba, nézd és
lásd a mindennapi élet apró ferdeségeit is.
Vajjon sohasem tűnt elődbe még az a jelen-
ség, hogy a kaczer ficsurok pusztja tetsze-
gesből, avagy önző hiúságból tisztességes
asszonyok kompromitálásáról sem tartózkod-
nak? Fontold meg.

Tisztelő híved

Gajári Ödön.

*

A „Magyarország“ e támadásokra a kö-
vetkezőket írja:

Tudvalevőleg a sajtóperekben az első
tárgyaláson jogában áll bármely vádlottnak
minden indoklás nélkül meg nem jelenni. A
második tárgyalásra azután, a mennyiben
fogházbüntetést szabott meg, jogában van
a bíróságnak a vádlottat a tárgyalásra, ha
meg nem jelenik, erőszakkal is előállítani.

Tehát a hirlapvásárlási sajtóperben is
jogában volt Holló Lajosnak az első tárgya-
láson meg nem jelenni és azt nem tartozott
semmivel sem indokolni. Mégis a bíróság
iránti tiszteletből elmaradását kimentette két
egyetemi tanár orvosi bizonyítványával, a kik
igazolták, hogy Holló Lajos ágyban fekvő
beteg és párnapi halasztást kért a tárgyalás
megtartására.

A halasztás mindenkinek egyszerű or-
vosi bizonyítványra is megadatik, de a kor-
mány közege: épp azért forszírozta a tár-
gyalást, hogy azt bizonyítékok nélkül tar-
tassák meg. Azután összevásárlási és kitartott
hirlapjaikban éktelen lármát és szemersen-
dett hazudozásokat vittek véghez, hogy Holló
így meg amugy megritált, „lázbeteg“ volt
és a mit megfizetett toll írni csak képes,
mindent megírtak, csak hogy a figyelmet a
dolog lényegéről eltereljék.

A dolog lényege pedig pár nap múlva
kiderült. Ha a kormánynak igaza és bátor-
sága van, pár nap vagy pár hét múlva meg-
tartják az új tárgyalást, és ő maga forszí-
rozza, hogy Holló Lajost megbüntethesse.

A tény azonban az, hogy nemcsak nem
tartották meg az új tárgyalást, de ezt
Holló Lajos kérelmére, sürgetésére
és felebbezésre hatarozottan megtagadták.

Ennek igazolására közli Hollónak a tör-
vényeskez beadott kérvényét.

A tekintetes kir. büntető törvényszék, mint
sajtóbírószághoz

Budapest.

Sürgős kérvénye

Dr. Holló Lajos budapesti lakos, orsz. képviselőnek, képv. dr. Visontai Soma budapesti
ügyvéd (I. V. ker., Nagykorona 34.) Kozma
Sándor kir. főügyész ur. mint sajtóügyi köz-
vádó által ellens 54740/95. sz. a. indított
sajtóügyben,

az esküdtzéki tárgyalás sürgős kitézése iránt.
Erre a kérvényre a kir. törvényszék,
mint sajtóbírószághoz meghozta 1896. február
29-én 13.905. sz. alatt végzését, melyben

Holló Lajos kérelmének teljesítését megta-
gadta, új tárgyalást ki nem tűzött, kimondva,
hogy ezt csak a vádlóknak van joga kérni.

Ezt a végzést Holló Lajos megfellebbezte
a királyi Kuriához. A Kuria azonban a sem-
miségi panaszt elvetette, a törvényszék vég-
zését helybenhagyta és kimondotta, hogy csak
a vádló fél kérheti az új tárgyalás kitézését.

Minden elesavarás és ravasz húzódás
ellenében ezek az okmányok tehát kétségtele-
nül igazolják, hogy Holló Lajos önmaga kérte,
sürgette, követelte a tárgyalás kitézését, a
mit azonban a kormány nem tett meg.

Ekkor Bartha Miklós nyújtott be per-
újítási kérvényt és ő kérte, hogy új tárgya-
lást tűzessen ki, hogy az igazság teljesen föl-
derítessék. A törvényszék és Kuria ezt a
kérelmet is megtagadta.

Ezt az állapotot nevezte el Herman
Ottó ma aként, hogy „ez az igazságszolgál-
tatás nem palládiuma a földi igazságszolgál-
tatásnak, hanem az utcán csatangoló rima
és nem egyéb!“

Kiváncsiak vagyunk, hogy az ügyészség-
nek lesz-e kedve Herman Ottó ellen ezenki-
vül kvalifikáhatatlan kifejezés miatt föllépni
a kinek a szereplését különben az ügyben, az
tette emlékeztetése, hogy Bartha és Holló
ellen a kormánynál is messzebbmenő animozí-
tást fejtett ki és állítólagos ellenzéki szerep-
lésével és jellemével össze tudta egyeztetni,
hogy a kormány kegyeinek elnyerése ked-
véért az ellenzék legexponáltabb embereit
kíméletlen támadásban részesítse.

Chacun a son gout.

Felhívás

a Nagy-Küküllő vármegyei közpörház
részére egy segély alap létesítése
céljából.

A vármegye közpörházának rövid léte-
sítése óta már gyakran fájdalommal éreztük
oly alap hiányát, melynek kamataiból a kor-
házból elbocsátott nagyon szegény tölös be-
tegetek adományokkal részesíteni lehetne.

Gyakori eset, hogy egy ily igen szeg-
ény fellábadt egy szükséges krajczárral sem
bir, hogy vonattal, vagy pedig szekérrel haza
utazhasson, úgy hogy rá van szorulva, sok-
szor messze utat még hiányos ruházattal is,
gyalog megtenni.

Ily szomorú körülmények között nem
csoda, ha az az alig visszanyert egészség már
ismét fenyegetve van.

Több ízben elő fordul, hogy szürke
hályogtól műtét által felépült beteg nincsen
abban az ürvendes helyzetben, hogy szemtí-
veget vehessen magának, mely nélkül az ilyen
egyén igen sok munkát nem végezhet el.

Nem ritkán történik továbbá, hogy egy-
egy beteg, kinek az egyik lába amputált, a
mankókkal kénytelen élni, miután nincs azon
helyzetben, hogy mltábat vehessen magának,
mely által a munkaképessége jelentékenyen
emelkednék.

A tisztelt közönség kérelmét, hogy hosz-
szasan fárasszunk, még csak néhány tárgyat
vagyok bátor felemlíteni, melynek bírja a
korházból gyógyultan kimenő némileg tölös
betegnek többé kevésbé szükséges, ilyenek
haszkötök hasoperáltnak, flanelpóllyák láb-
szár fekélynek, flanel vagy tricó ing a gips
alá, gerincz elhajlásnál, eltekintve mestersé-
ges ügyezemtől, mely inkább aesthetikai
szükséglettel szolgál.

Legalább 5000 ftnyi tölke azon kelle-
mes helyzetbe juttatna, hogy kamataiból ezen
szegények legstürgebb szükségleteit tud-
nám fedezni.

Tisztelettel kérem a nagyérdemű közö-
séget, sziveskedjék ezen humánus intézmény-
hez némi adományával hozzájárulni és pénz-
küldeményeket — a legkisebb adomány is
köszönettel fogadtatik. — Dr. Oberth Gyula,
kórközi igazgató főorvos czimére Segesvá-
ra küldeni, ki a befolyó összegekről a Grosz
Hokier Bolenben fog leszámolni. Miután
nem csak Nagy-Küküllő vármegyénk,
hanem az egész erdélyi részekből sok beteg
a mi kórházunk segítségét veszi igénybe,
ezen megék hozzátartozóit is kérem a be-
tegegyalapunkat támogatni, hogy azon
helyzetbe juthassuk, miszerint a betegek leg-
szegényebjeit vállas, nemzetiség és illetőségi
külömbösg nélkül a szükség szerint segít-
hessem.

Segesvárt, 1897 évi okt. hó 20-án.

Somogyi István
alispán,

A színház államosítása.

A kolozsvári nemzeti színház nemso-
kára bekövetkező államosítása nemcsak ná-
lunk, hanem a fővárosban is élénk beszéd
tárgyát képezi színházi körökben.

A dolog valódi állásáról azonban min-
deddig még senkinek sincs biztos tudomása

deki városok legelegánsabb vívó terme lesz, város két oldalán a széchenyitér és a szap-
múzeza felől gránit járók készítették és így
móderem a főtérről most kényelmesen
közelíthető.

— A kolozvári tanítói kör nevelésügyi
könyvbíró bizottsága tegnap tartotta
első ülését Solyom János elnöke alatt.
Nevelésügyi bizottság elnökül Heinrich
tanítónőképző intézeti igazgató, jegy-
ző Kántor Irma tanítónő választottak.
A könyvbíró bizottság elnöke Fazakas
né képezdei tanár, jegyző Ursitz Anna
né lett. A bizottságok felváltva minden
d. u. 5 órák tartják üléseit a
közleányiskola helyiségében. — Ezen
alatt a megvitatandó paedagogiai tételek
alapítására, össze állítására Heinrich Jó-
né képezdei igazgató elnöke alatt Fel-
bert Albert képezdei tanár, Pallós Albert
né isk. igazgató, Schwarzel Adél r. k. isk.
igazgató és Elek Gyula közs. isk. igazgató
előttel tagokból álló bizottság lett ki-
választva. — E két bizottság igen fontos mű-
ködése e helyen is felhívjuk a tanügy em-
berének figyelmét.

— Cseléd ügyi kongresszus. A cselédek
ügyéről főlött tanácskoznak most a fővárosban
október 27-én. A kongresszust a belügyminis-
ter hivta össze. Kolozváról Deák Pál kép-
viseletében az ügyben a várost. A kong-
resszus megkezdődött 5 pontban foglalt kér-
éseket tett fel a belügyminiszter. Ezekre a
miniszter mindenik város főkapitányának
választotta felni kellett. A feleleteket össze-
foglalta és ezek végeredménye került most a
miniszter elé. Kiváncsán várjuk, minő jó fog-
lalkoztatási és kapitány urak bölcsességétől
előreljártó gazdaságra nézve kiút. Mert
a mostani állapotok kritikán aluliak és
határozatlanok, azzal gazda és rendőrség tö-
bbsége egy véleményen vannak.

— Utánzótt sajtók. Anynyi hamis vajat
szereztek el igazi, tejfölből készült vaj he-
lyett, hogy Kolozvárt ma már egy-kettő ki-
valóval, minden pék, minden cukrász fagy-
mákból Bécsben gyártott margarinnal gyurja
a t. c. publikum számára sültött tész-
tá. Nem csak a fűszerkereskedések, hanem
a fenei paraszt asszonyok is művaját
el igazi vaj helyett tapasztalatlan házi
asszonyoknak. Ezzel szemben örömmel jelen-
tjük, hogy mi is kezdjük a külföldet utá-
ni. A sajt különböző nemét, mit eddig
külföldről hozták be, előállítják itthon. A
sajt utánzás a felvidéki létesített állami
sajt készítő telepeken történik. Kitiűtő utá-
ni készítettnek a trappista, gorgonzola
sajt. Ezeknél a legkényesebb inyenoz sem
a külföldit az utánzóttal megkülönbö-
zethet. Bajosabb a gróji sajt utánzás. Ez
elismerekhető azonnal. Nem sikerült úgy, mint
a többi. A hazai sajt kezdenek a külföldön
a kapossá válni. A monostori, kendilőni s
az erdélyi részek több telepeinek sajt készit-
ésére mindenütt nagy keresletnek örvend.

— Hála ünnepély a zenekonzervatori-
umban. A kolozvári zenekonzervatorium a
városi tisztelekre az ismeretes tiz szobor
előadására ötletéből november hó 1-én
(hétfőn) halálünnepélyt rendez a városi víga-
zóban. Ez uttal tisztán magyar zeneművek
előadásai nagy zenekarral, melyeknél
a 51. ezred zenekara is közreműködik. A
közönség pontok Liszt magyar rapsodiája, Major
Jenőné és Bartai Ede „Hős halála” című
operai zenekép s végül Gaal „Ideál” című
operájának előadására lesznek. A próbák két hét óta
szorgalmasan folynak.

— Kolozsmonostori tűzoltók. Helyes
dolgot művelt a kolozvári önk. tűzoltó egy-
sége, a főparancsnoka Polcz Rezső és Monostor
körtől kapitánya Czecz János. Össze gyűj-
ték a városrészi ifjabb polgárságának és a
tűzoltóknak javát s ebből egy tűzoltó csapa-
tot állítottak, mely a belvárosi önkéntes tűz-
oltóság vezetése alatt nyera a kikép-
zés és teljesíti veszedelem esetén a szol-
gálatot, eddig a szervezendő monostori sza-
kban magukat felvétetni kéri a követke-
zők: Eberghényi István 20 éves kőműves segéd,
Bucumán Jenő 20 éves szoba festő, Kovács
Gyula 28 éves kőműves mester, Pap Gábor 29
éves kőfaragó mester, Szabó Károly 20
éves kőfaragó segéd, Moldován Gerő 18 éves
kőfaragó, Ruzs Árpád 18 éves kőműves segéd,
Kolonis Aladár 17 éves lakatos segéd, Gábor
Miklós 18 éves kőfaragó segéd, Mártonovits
János 21 éves kőfaragó segéd, Pauer Frigyes
20 éves festő segéd, Kovács János 18 éves
kőfaragó segéd, Szelicsán Mitru 22 éves föl-
lész, Borza Vaszi tizenkilenc éves földész,
Fodor Zoltán huszonegy éves földész,
Török Gábor 19 éves földész, Szelicsán Ste-
fan 18 éves földész, Marosán György 20 éves
földész, Kosztin Vaszi 21 éves földész, Fru-
csán János 19 éves földész, Pap János 19 éves
földész, Oláh Mitru 19 éves földész, Sora Vaszi
18 éves földész, Török János 28 éves föl-
lész, Bucumán László 24 éves kőfaragó se-
géd, Bajor Gusztáv 21 éves szoba-festő, Mu-
nár Ferenc 24 éves ács segéd, Szöllősi Kál-
mán szoba-festő. Ifj. Czecz János kor. kapi-
tány, Dezsinskzy Antal kertletti jegyző.

Ez 30 ember Polcz Rezső a lakatnyán
legap d. e. be is ígattva a tűzoltók sorába.
A monostori szakasz két irányú kiképzést is
nyer és pedig a földészek a gyakran felme-
rőlő takarmány tűzök oltására képeztetnek

ki, a polgárok azonban a szerek kezelésében,
kisebb nagyobb épületek, szoba pince, tűz-
stb. oltására nyernek részletes és gyakorlati
kiképzést. A tűzoltó szakasz sajátjából szerzi
be a zubonyt; szerelvényt az egyköt ad.

— Nyilvános köszönet. A létesítendő
iparosok aggenházára alapítókéje gyarapításá-
ra Demjén Ágoston ur gyűjtése folytán 160
frt 22 kr. Hunvald Lipót ur adományaként
5 frtot vettünk, mely összegetek halás köz-
ségnek nyilvánítása mellett ezut is nyug-
tázunk. A választmány nevében: Nedoroszték
János id. pénztárnok.

— Meghívó. A kolozvári orvostanhall-
gatók segítő és önképző egyesülete f. hó 27-én
d. u. 2 órák közgyűlést tart, saját helyi-
ségében, melyre a t. tagok meghívotnak.
Tárgysorozat: 1. A mult gyűlés jegyzőköny-
vének felolvasása és hitelesítése. 2. Évi költ-
ségvetés. 3. Interpellációk, indítványok. Ha a
t. tagok nem jelennek meg a kellő szám-
ban, ugy a gyűlés másnap d. u. hat órák
tartatik meg, tekintet nélkül a tagok számá-
ra. Kolozvár 1897 okt. 26 Losonczy Sándor
e. i. titkár.

— Meghívó. A kolozvári m. kir. Fe-
rencz József tudományos egyetemi joghallga-
tók segélyző egylete f. hó 28-án (csütörtök-
ön) d. u. 6 órák a jogi kar 11. számú
tantermében rendkívüli közgyűlést tart, mely-
re a tagok tisztelettel meghívotnak. Tárgyso-
rozat: 1. Elnök és alelnök lemondása. 2. Új
választás. 3. Jegyzőkönyv felolvasása. 4. Egye-
temi kör kölcsönügye. 5. Emke átiratának
elintézése. 6. Indítványok, Kolozvárt, 1897,
október. 25-én. Persina Viktor e. i. elnök.

— Adományok. A középisk. Tanárjelöl-
tek segélyegylete választmánya f. hó 23-án
tartott r. gyűlésén az elnök bejelentette,
hogy dr. Abt Antal és dr. Szamosi János
egy. tanár urak az egyesület részére 100 frtos
alapítványt tettek. A választmány a legna-
gyobb köszönettel fogadja az alapítványokat
s megbizja az elnököt és titkárt, hogy e kö-
szönetét a nemes alapítók tudomására hozza.

— Kitüntetés. Nincs nagyszabású kiál-
tás, a honnan Teutsch B. József hiányozna
az ő hires erdélyrezi borával. Legujabban a
brüsszeli kiállításon vett részt, s mint min-
dig, ugy most is kitüntetésben részesült. Bo-
ráért díszoklevéllel lett kitüntetve.

— Eljegyzés. Dr. Tauber Farkas a jog-
tudomány tudora eljegyezte Májor Elma kis-
asszonyt, Májor Samu ur helybeli kereskedő-
nek leányát.

— Pulszky Károly ügye. A mi-
nap jelentettük, hogy a budapesti királyi
ügyészség azzal az indítvánnyal járult
a törvényszék elé, hogy Pulszky Károlyt, az
országos képtár volt igazgatóját, hivatali
sikasztásáért helyezze vád alá. A huszonkilenc
ívre terjedő indítvány megoldásában azt mond-
ja, hogy a vádhatóság nem fektethet súlyt
az igazságügyi orvosi tanács véleményére, an-
nál kevésbé, mert a Pulszky elmeállapotról
adott orvosi vélemények egymásnak teljesen
ellentmondók. Továbbá kiemeli az ügyészség,
hogy az igazságügyi orvosi tanács véleményét
csak tanuvalomásokra alapította, még pedig
oly tanuk vallomására, a kik már tudtak an-
nak idején arról, hogy Pulszky Károlyt egy
családi pörben tartott orvosi konzilium téboly-
házba szállította. Ezek a tanuk tehát bizo-
nyos szuggesztáció alatt állottak és abban a
véleményben voltak, hogy Pulszky Károlynak
esakugyan örültnek kell lennie, ha szakértő
orvosok az örültek házába szállítják. A dolog
elbírálásánál döntő befolyása annak sem le-
hetett, hogy Pulszky testvérbátyja, Pulszky
Ágost 57,000 forintot lefizetett, a mivel a kár
fedezve is van. Az ügyészség erre kéri tehát
a bíróságot, hogy Pulszky Károlyt helyezze
vád alá s határozatát jog előre emelkedése után
tűzzön ki végtárgyalásra határnapot.

— Dinamit merénylet történt e
hó 23-án éjjeli 2 órák Alsd-Rákos n. ki-
tűllőmegyei községben. A merényletet Fried-
mann Áron ottani bérlő ellen követték el, ez
ideig még ismeretlen tettesek. Nevezet ellen
rövid idő alatt ez már a harmadik hasonló
kísérlet s mindannyiszor csak a szerencsés és
igazán csodálatos véletlennek köszönheti meg-
menekülését. A mult alkalommal löpor, dyna-
mit és golyókkal töltött kerék-fejűből ké-
szített bombát helyeztek el halálszobájába ab-
lakába, mely óriási durranással robbant fel s
a benne volt 70—80 golyó alig egy arasz-
nyi magasságra furdott a szobában alvók
fölött a falba s magát az épületet is erősen
megrongálta. Az utóbbi — e hó 23-án elkö-
vetett — merénylet alkalmával a Fridmann
háloszobájának Fűzi Tamás szomszédja felől
falába helyezték bele a robbantó anyagot, a
mely ott aztán nagy erővel szét is robbant,
ugy, hogy a szobában volt butorok és ágyak,
helyükből kidobva magára ugrottak. A ház-
nak ezen oldal felől fala megsemmisült és egy
négyyszög ül nagyságu terület egészen ki is
esett. A tettesnek a házi viszonyokat nagyon
jól kellett ismernie, mert éjjeli sötétben is
oly pontosan tudta elhelyezni bombáját, hogy
az épen a halálszobában levő két ágy közé
volt irányitva. — Alsó-Rákos községben az
utóbbi időben nagyon kérd lábra kapni, alig
pár héttel ezelőtt Dániel István ottani ke-
reskedő ellen is követték el hasonló kísérlet-
tet, a mely azonban szintén csak az épületet
rongálta meg. A Fridmann elleni merénylet-
tet valószínűleg valamelyik irigye követte el,
mert a községi lakosok nagy része, mint jó-
szívű embert, a ki a szegényen szívesen se-
git, — igen szereti. A vizsgálat nagy erély-
vel indult meg és sikerében nagyban biznak,
a mi annyival inkább kíváncsok volna, mert
ellenkező esetben csak vérszemre kapnak az
olyan emberek, a kik hasonló cselekedetek
elkövetésére képesek s a mint Fridmannál
és Dánielnél megkísérlették, megkísérik más-
nál is, a ki az ők felfogások szerint utójokban
áll. Különben a községben egy csendőrőrs

felállítása nagyon kívánatos és szükséges
volna.

— Bécsi parlamenti nyelv. A képviselő:
Nem akarván eltérni a parlamenti illetőtől, ki-
jelentem, hogy az elnök eljárását alávaló gaz-
ságnak tartom.

B. képviselő: Az előttem szólónak tul-
ságosan gyöngéd kijelentését csupán azzal kívá-
nom kiegészíteni, hogy mit az elnök tesz az
egy neme a rablással párosult gyilkosságnak.

C. képviselő: Szívesen konstátálom, hogy
a kormány nem marad mögötte az elnöknek
alávalóságában és aljasságban.

D. képviselő: Indítványozom, hogy kép-
viteltársaim nyilatkozatai fölött a Ház fejezze
ki általános megelégedését.

Az elnök: Erre talán mégsem lesz szük-
ség és A. B. és D. urakat alázattal megkórom,
elégedjenek meg az általános megelégedés nélkül.

A. egy leniát vág az elnök fejéhez.

B. arczul köpi az elnöki asztalt.

C. bicskát ránt Badeni hasába szurja.

D. revolvert vesz elő és hat lövéssel le-
teríti az egész kabinetet.

MŰVÉSZET.

Színházi hírek. Arany ember, Jókai
Mór legpoétikusabb színműve holnap fog
színpadra lépni, a czimszerepben E. Kovács
Gyulával. Noémit Ráskay E. adja, Timeát
Solti H. Athaliát K. Szerényi G.

Kék asszony, Varney operettejének
premiereje pénteken lesz bérlet szünet-
ben. Az operette gyönyörű zenéje mellé a
legmulságosabb librettó társul. Különösen
tarka és hangulatos a második felvonás, mely-
hez gyönyörű új diszleteket festetett az igaz-
gató. Egy elhagyott klastrom oszlopos csar-
nokában játszik ez, hol a Kék asszony
szelleme kísért. Különösen hangulatos és festői
lesz az a kép, hol a Kék asszonyok
szellemlánczot járnak a gót terem oszlopai
közé. A premiere iránt nagy érdeklődés mu-
tatkozik. A főszerepeket Ruzsinszky I.
Forrai F. Turchányi O. Vendrei,
Rózsahegy, Kassay játszik.

„Falu rossza” a Népszínházban. A fő-
városi napilapok sokat beszéltek arról az
előadásról, a melyel a Népszínház igazgatója
megkezdte működését. A minap ismét ez a
darab került színpa s ez előadást munkatár-
sunk is fvégnézte. Porzsoztó Kálmán, a
Népszínház új igazgatóját méltán érte az a
sok elismerés, a melyel ez előadásért elhalmoz-
ták: mivel az csakugyan méltó a legjelesebb
népszínműhöz. Gyönyörűek az új diszletek;
az új ruhák, melyeket a helyszíni népvise-
let tanulmányozása után csináltatott. Ilyen
előadásban csakugyan élvezet megnézni Tóth
Ede remekét. A játszó személyzet egytől-
egyig kitűnő színészekből áll. Nem is szölvá
Blahánéról, a legkitűnőbb Finam Rózi-
ról, csak az újabb tagokat említjük fel. P.
Lukács Juliska a legbájosabb és leg-
kedvesebb Batty Tercsi, kinek párját nem
lehetne találni; G. z s i Mariska pedig
olyan kedves egyszerűséggel játszta Fe-
led Boriskát, hogy méltán illeti elismerés.
A kar egytől-egyig szemenszedett szép lá-
nyokból van összeválogatva, a mit csakugyan
élvezet nézni. Szóval a „Falu rossza” illetén
előadása teljes illuziót tud kelteni s ha ez
intézet így halad az új igazgatóval, mint a
hogy indult, a fővárosi közönség a Népszín-
ház előadásain igazi élvezetet fog találni.

Halász Adél, a budapesti zenekadémia
egyik tehetséges növendéke, Pauli Rikárd
tanítványa, vasárnap a zenekonzervatorium
kiváló tagjainak közreműködésével mellett
hangversenyt tart, hogy annak jóvedelméből
tanulmányait folytathassa. A énekesnő föltét-
lenül megérdemli, hogy minél többen hall-
gassák meg, mivel szép, egészséges hanggal
rendelkezik s bizonyára élvezetes estét fog
szerezni a közönségnek. Fölhívjuk a közönség
figyelmét, hogy támogassa a zenekadémia
tehetséges növendékét tanulmányai folytatá-
sában, a mennyiben a színészet is nyerhet
ánga, mivel a kisasszonyt nem csak szép
hangja, hanem szép színpadi alakja, kellemes
megjelenése is előnyösen képesítik arra, hogy
tanulmányai bevégezése után valamelyik szín-
ház tagja legyen.

IRODALOM.

Az „Esperanto világnyelv” című
műnek ívtartóit fölkérjük, szivesked-
jenek előfizetési ivaiket a szerzőhöz
szerkesztőségünkbe haladéktalanul be-
küldeni. Egyszersmint figyelmeztetjük
a már jelentkezett előfizetőket, hogy
az előfizetési pénzeket a kitűzött ha-
táridőig (Nov. 5.) beküldeni szivesked-
jenek.

Szerkesztőségi üzenetek.

Előfizetőnek. Katolikus és pápista töké-
esen egy.

Színésznek. Utána néztünk és megta-

láltuk. Kacziány Géza a „Hazánk”-ban ugyan
azt az álláspontot foglalja el Zaccani Learjére
vonatkozólag, mint munkatársunk. Az emli-
tett cikk azonban elkerülte munkatársunk fi-
gyelmét.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai,
és sürgöny-levelei.)

A kiegyezési provizórium.

Budapest, okt. 27.

A „Fremdenblatt” mai száma, ál-
lítólag jól értesült forrásból a követ-
kezőleg jelenti: „A magyar kormány
az osztrák kabinetet már régebben ar-
ról értesítette, hogy arra az esetre, ha
a kiegyezési provizórium november kö-
zepéig nem szavaztatnék meg, a ma-
gyar kormány kénytelen lesz a ma-
gyar országgyűléssel közölni bizonyos
lépések előkészítését, melyek ez esetre
megteendők volnának. Ugyancsak meg-
állapodtak volna már állítólag magyar
kormánykörökben a közös ügyek el-
intézési módja iránt is az esetre, ha
a birodalmi tanács ülései határozatlan
időre elnapoltatnának.

E szerint a hadügyi és külügyi
politikát nem a delegációkban, hanem
a magyar országgyűlésen tárgyalják.

Az ezzel járó felelősséget Bánffy
Dezso br. miniszterelnök, mint a közös
külügyminiszter és Fejérváry Géza br.
honvédelmi miniszter, mint a közös
hadügyminiszter helyettese vállalnák
magukra.

Király vadászata.

Budapest, okt. 27.

Tegnap a szent-királyi pagonyban Pet-
tera udvari vadászati főintézetének alatt
hajtvadászat volt, a melyen a király ő Fel-
ségén kívül résztvettek: Lipót bajor herceg,
Liechtenstein herceg első főudvarmester,
Paar gróf lovassági tábornok főhadsegéd,
Alberti gróf, Kulmar báró és Wessely lovag
szárnysegédek, Lilien báró, Kerzldr. főörzs-
orvos, Podmaniczky Géza báró, Ludvig
Gyula az államvasutak elnökigazgatója és
csései Herzl Péter. A vadászat reggeli 8
órák kezdődött és délutáni fel 5 óráig
tartott. Terítékre került két vaddisznó két
szarvastehén, 194 fácán, 64 nyul és 4 fogoly.
Ő Felsége mindjárt az első hajtásnál egy
vaddisznót lőtt. A reggeli a szabadban szol-
gálták fel. A reggeli után ő Felsége a ki-
rály a jelenlevő vendégeket, hosszabb meg-
szólítással tüntette ki. Ő felsége délután 3
órák abbahagyta a vadászatot, és a valkói
pagonyban vaddisznóra ment vadászni.

Dániel Ernő báró megy.

Budapest, okt. 27.

Egy bpesti könyvomasos írja:
Most egy éve, mikor a milleniumi ki-
állítás már a végét járta s napról-napra ke-
vesebb és kevesebb ember hallgatta Hunyad-
vár udvarán a katona zenekar melódiáit, a
hűvös őszi szél azt a hirt szórta széjjel, hogy
Dániel Ernő kereskedelmi miniszter a kiállít-
ás elnöke nyugdíjba megy, leköszön.
Persze a napi lapok taglalni kezdték
a kérdést, ha vajjon miért menne olyan egy-
szerre Dániel miniszter? A legképtlenebb
kombinációkat fűzték az ügyhöz. Persze holmi
gyenge csáfogatásokban sem volt hiány, de
azért a lehető legkeményebben tartotta ma-
gát a hír, hogy Dániel menni fog.
Azt pedig mindenki természetesen ta-
lálta, hogy a miniszter csak is a kiállítás
után megy — ha egyáltalán megy.
Elmult a kiállítás, letarolták az annyi
élvezetek, tanulmányok, mulatságok, látniva-
lók mezejét.
És Dániel miniszter még mindig nem
ment.

Hát hiszen nem is illenek — mondo-
gatták, persze már meglehetősen kevesen, —
hogy ha a miniszter a költségvetés letárgya-
lása előtt nyugalomba menne. Majd azután!
És Dániel miniszter akkor sem ment.
Egyszerre megérkezik az érdem jutalma,
a bárói rangra emelés.
Nó talán most.

Letárgyalták a költségvetést, tavasz lett,
eljött a forró nyár, beköszöntött a hűvös
ősz.

A lapok már régen elfelejtették azt,
hogy Dániel minisztert olyan kitaróan bu-
csuztaták, most egy éve.

Most azután a legnagyobb csöndben,
mikor senki sem gondolt rá, akkor Dániel
Ernő kereskedelemügyi magyar miniszter visz-

szavonul az activ politika teréről s nyuga-
lomba megy.

A miniszter egészsége már hónapok óta
a lehető legkedvezőtlenebb volt. Az állásával
járó terhes munka, a zaklatott életmód annyira
kimerítették őt, hogy még a mult héten be-
adta lemondását, azonnal el is utazott Olasz-
országba. Bánffy miniszterelnök fenntartással
fogadta el csak a lemondást, azon remény-
ben, hogy Dániel báró egészsége rövid idő
mulva helyre fog állani és ismét átvetheti a
miniszterium vezetését.

Ha azonban ez nem következik be, ugy
Dániel Ernő báró lesz az első, a ki a Bánffy
miniszteriumból kiválik.

Bartha Miklós ügye.

Budapest, okt. 27.

A „Budapesti Hírlap” munkatársa
felkereste Polonyi Gézát, hogy, mint
Bartha Miklós védője nyilatkozzék a
Bartha-féle ügyben.

Polonyi a következőkben mondta
el az egész ügy lefolyását:

Bartha Miklós elment Erdélyhez,
és tudatta, hogy ő privát összekötte-
téseivel fogva külön is adhatna be a
királyhoz kegyelmi kérvényt és bizto-
san czélt érne.

Ha azonban a miniszternek kifo-
gása volna ellene, akkor a kormány
utján nyújtja be kérvényét.

Erdély azt felelte:

— Ha teheted tedd meg; nekem
nincs ellen kifogásom, sőt a menyinyi
ben folyamondványod a felség
kígyjévével érkezik vissza, addig a
büntetés végrehajtását felfüggesztem,
mig előterjesztést teszek.

Igy adta be Bartha Károlyi Ist-
ván gr. összekötöttése révén folyamod-
ványát.

Ez alatt a kormány is beadta
ajánlatát a meg nem kegyelmezésre.
A kétszáz ezer aláírással ellátott ive-
ket azonban nem csatolta.

Nemsokára visszaérkezett a válasz
hogy kegyelem nem adatik.

Polonyi Géza, ki többször beszélt
Erdély miniszterrel, a beszélgetésekből
azt az impressziót nyerte, hogy a kor-
mány hajlandó Bartha Miklósnak meg-
kegyelmezni, de csak büntetése egy
részének letelte után.

Bartha Miklóst tehát becsukták.

A Károlyi István gróf által be-
protezált kérvény azonban időközben
visszajött az igazságügyi miniszterhez
a Felsége F. J. kégyjévével, mely azt
jelentette, hogy az ügyről azonnali je-
lentést kíván az igazságügyminiszter
részéről.

Erre következett be a megkegyel-
mezés.

En tehát, mondja Polonyi Géza,
jogosan következtethetem, hogy Bartha
Miklós egyenesen ő Felségének kö-
szönheti szabadságát.

A „Fremdenblatt” cikke.

Budapest, okt. 27.

A „Fremdenblatt” cikke, melyet
fennebb közlünk távirati rovatunkban,
mind Bécsben mind Bpsten óriási fel-
tűnést keltett, mert a „Fremdenblatt”
Goluchowszky külügyminiszter lapja, a
kinek sugalmazására íródnak egyes
cikkek.

Bádeni osztrák miniszterelnök azon-
ban megczáfolta a cikket.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTER.

TÁNCZISKOLA.

Alólírott körutamból haza érkezőn,
jövő, azaz november hó 2-án

főtér 31 számú

Uj táncztermemben

a téli tanfolyamat megnyitom. Beiratkozni
minden időben lehet lakásomon, Nagymalom-
utca 7. Szászak-kocsigyáros házában.

Tisztelettel

Major József,

okleveles tánczmester.

1—2

Gazdák, kiknek eladó disznók vannak, föl-
kérlek, kérem minél előbb levél által vagy
személyesen velem tudatni, hogy hány darab, mi-
lyen idősök és lehetőleg az utolsó árt. **Klassz-**

vitt György szíjjártó, Kolozvárt.

1—2.

HIRDETÉSEK.

Sz. 2293—1897.

870. 2—2.

sób.

Hirdetés.

Marosujvár nagyközségben, a társasági tulajdonát képező, Király-utca 8 számú épület bolt-helyisége 1897. évi december hó 1-től kezdve 1900 évi december hó végéig terjedő időre haszonbérbe adatik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen üzlethelyiséget bérbe venni óhajtják, hogy zárt írásbeli ajánlataikat, melyben az igért évi bérösszeg számával és betűvel kiirandó, s melyhez az egyévi bér 5%-a mint bántópenz csatolandó, alólirott m. kir. sóbánya-hivatalhoz hol az árverési és szerződési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők, folyó évi november hó 18-ikán délelőtt 11 óráig nyújtsák be.

Magyar kir. sóbánya-hivatal.

Maros-Ujvár, 1897 október 21-én.

Egy nőtelen 25 éves

JÓ SZAKÁCS

872.1—1.

ajánlkozik

csakis mágnási házhoz.

Czim: Hid-utca 7. szám. I. emelet balra.

Üzlet áthelyezés!

T. CZ.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a 4 év óta fennálló

fehérmű üzletemet

mélyen tisztelt vevőim kívánságának megfelelően nagyobb helyiségbe (volt Tihanyi-féle üzlet) **hid-utca 8. sz.** tettem át.

Midőn a n. é. közönség eddigi szíves pártfogásáért köszönetet mondok, törekvésem ezennel is oda fog irányulni, hogy pontos és szolid kiszolgálásom által nagybecsű bizalmukat továbbra is kiérdemeljem.

Egyidejűleg bátor vagyok megjegyezni, — hogy raktáromat az új helyiséghez képest, minden cikkben megnagyobbitom és azt az őszi és téli időnyre mindennemű téli alsóruhák, harisnyák és barchettekkal ellátom.

Magamat a n. é. közönség további becses pártfogásába felajálva, vagyok

Sárga Gergely,

Kolozsvar, Belhid-utca 8. sz.

(838. 5—x)

KÖHÖGÉS,

rekedség és elnyálkásodás ellen a legjobb hatású szer a RÉTHY-féle **pemetefű-czukorka,**

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentre küld.

RÉTHY BÉLA

gyógyszerész Békés-Csabán.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláírásom látható.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

MARCINKIEWICZ IGNÁCZ

FÉRFI-RUHA SZABÓ

KOLOZSVÁRT,

BELKÖZÉP-UTCZA 3. SZ.

Bátorkodom a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy 15 év óta fennálló

férfi-szabó üzletemet

áthelyeztem

Belközép-utca 3. szám alá,

a kereskedelmi és iparkamara palotájába Sárga Kristóf fehérmű kereskedése mellett.

Üzletemet a mai kor és divat követelményeinek teljesen megfelelően újonnan berendeztem és raktáromat nagyon szép hazai, valamint valódi angol, francia és más külföldi szövet újdonságokkal kiegészítettem.

Raktáramból kívánatra egyes ruhákra való szöveteket minden hozzávalóval is eladok.

Mint eddig, úgy ezután is a n. é. közönség kívánságához mérten úgy szakszerű munkám, mint pontos kiszolgálás által iparkodom szíves pártfogását kinyerni.

Vidéki megrendeléseket ezután is pontosan és olcsón teljesítek.

Kiváló tisztelettel

Marcinkiewicz Ignác,

férfi-ruha szabó.

827. 8—5.

Az 1895. évi csehszlovák és az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyorshatású a test bármilyen csontos bántalmait, u. m.: köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, a mennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapest: Török József ur gyógyszerárban király-utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszerárban váci-körút 17. sz. — Ugyisint a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárban, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S.-A.-UJHELY, 141. szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

Ugyisint: Fratler László, Hincz György, Székely Miklós, Wolff János urak gyógyszerárban. 781. 10—10.

Első m. kir. szabad. osztálysorsjáték.

Legnagyobb nyeremény

szerencsés esetben

EGY MILLIÓ KORONA

Huzás: 1897. november 11-én.

Az első osztályú sorsjegyek árai:

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75

1/4 sorsjegy	150 ft
1/8 sorsjegy	75 ft
1/16 sorsjegy	37 ft 50
1/32 sorsjegy	18 ft 75



A megrendeléseket postai utánvétellel eszközölöm, de az összeg postautalvánnyal vagy ajánlott levélben is beküldhető.

A hivatalos tervet minden megrendeléshez ingyen csatolom és a sorsolási jegyzéket a huzás után rögtön, minden felszólítás nélkül b. címére küldöm.

Szíveskedjék megrendeléseit minél előbb hozzám, mint a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítóhoz küldeni.

BIHARI EDE, Budapest, Kerepesi-ut 20.

855. 2—4.

100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény.

Asztalos- és kárpitos buor nagy raktár: Kolozsvar, Belmonostor-utca 8—10. szám.

A helybeli és vidéki n. é. bútorvásárló közönségnek szíves megtekintésére végeztetve saját műhelyeinkben készült, dus választékú

butorraktárunkat

van szerencsénk igen becses figyelmébe ajánlani.

Állandóan raktárt tartunk minden stílusban, u. m. barok, angol, reneszans, teljes ebédülő és hálószoba berendezésekkel, szalon garnitúrákat a legelőcsöbbsen kiállítva, mindenféle egyes bútordarabokat, egyszerű és finomabb kivitelben, továbbá elvállalunk minden szakmánkba vágó munkákat, rajz szerinti elkészítését, ugyisint bármily javításokat, vagy átalakításokat a legelőcsöbbsen árakban.

Bátrak vagyunk megjegyezni, hogy tőlünk vásárolt bútorokért a teljes jótállást elvállaljuk, mivel minden egyes asztalos és kárpitos bútor darab saját felügyeletünk alatt jó és (csak legjobb erővel) előállított, a kor minden kívánalmának megfelelő saját kész tényű munkákkal szolgálunk.

A n. é. közönség igen becses pártfogását kérjük

746. 13—40.

Raktár: Belmonostor-utca 8—10. szám. — Műhely: Kiskandia-utca 2. szám.

Kiváló tisztelettel

Gaál és Molnár.

ERDÉLYI BOROK BRÜSSZELBEN.

A Brüsszeli nemzetközi kiállítás Jury-tagsága a **SEGESVÁRI**

Teutsch B. József

ezég által kiállított

erdélyi borokat

a díszokmánnyal tüntette ki.

A magyar osztály vezetője a kiállítás beszüntetésekor e hó 20-án nagy ünnepek közt a kitüntetettek érméit ő Felsege a Belga király kezéből vette át.

871. 1—1.

Új bútor raktár! Kolozsvar, Belhid-utca 26. szám.
Economul pénzintézet házában, a m. kir. posta-hivatal mellett.

Van szerencsénk a helybeli és vidéki n. é. közönségnek becses figyelmébe ajánlani saját műhelyeinkben készült nagyválasztékú új

BUTORRAKTÁRUNKAT,

melyben Kolozsvar a legelőcsöbbsen árak mellett a mai kor követelményeinek teljesen megfelelő, izléses és jóminőségű asztalos és kárpitos bútorok, u. m.: szalon, ebédülő, háló, teljes lakberendezéseket stb. stb. a leggyorsabbá és legfinomabbá kaphatók; továbbá elvállalunk minden szakmánkba vágó munkának rajzszerinti elkészítését, ugyisint bármily javításokat vagy átalakításokat a legelőcsöbbsen árakon.

Bátrak vagyunk megjegyezni, hogy tőlünk vásárolt bútorokért a teljes jótállást elvállaljuk, — mivel minden egyes asztalos és kárpitos bútor darab saját műhelyeinkben szoros felügyeletünk alatt készül, s így jó és tartós minőségben készült munkákkal szolgálunk.

A n. é. közönség becses pártfogását kérjük

837. 2—20.

Herman Gyula és Társa

kárpitos.

Műhelyeink:

Hosszu-utca 27. és Szamosközi-utca 1. szám.

Telephon sz.: 287.

Telephon sz.: 287.

A Magyar fém- és lámpaárugyár részvénytársaság

842. 6—6.

Erdélyi raktára

KOLOZSVÁRT, HID-UTCZA 20. SZÁM ALATT

megnyilt.

Petroleum lámpák

a legegyszerűbb kivitelű a leggazdagabbig.

Fém- és diszműtárgyak.

Valódi **KIRÁLY-OLAJ**, a legjobb biztonsági petroleum.

Olcsó gyári árak, nagy választék, gondos kiszolgálás.

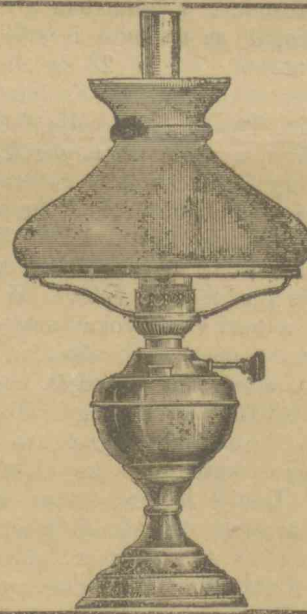
Telephon sz.: 287.

EZREDÉVES KIÁLLÍTÁS 1896.

DÍSZOKLEVÉL.

LEGMAGASABB KITÜNTETÉS.

Telephon sz.: 287.



Hermann M.-féle szab. villámlámpák,

a létező legjobb petroleum-lámpa.

Unicum lámpa

a legcélyszerűbb használati lámpa.